

Till Utrikesdepartementet

2017-12-14

Vi, elever från 14 svenska gymnasieskolor, vill härmed framföra våra tankar och förslag om FN:s säkerhetsråd och Sveriges arbete i detta under 2017 och 2018.

Säkerhetsrådet har en viktig roll i det internationella samfundet för att upprätthålla internationell fred och säkerhet, men rådet lider av flera brister. Två sådana brister rörande säkerhetsrådets struktur är vetorätten och sammansättningen av säkerhetsrådet.

Användandet av vetot i säkerhetsrådet hindrar FN från att agera i allvarliga krissituationer och försämrar rådets förutsättningar att bidra till fred och säkerhet. Att helt avskaffa vetot och i stället införa majoritetsbeslut skulle förbättra rådets möjligheter att agera i dessa situationer. Ett alternativ till avskaffande skulle vara att begränsa användandet av vetot. En begränsning skulle kunna innebära att de permanenta medlemmarna inte tillåts använda vetot i situationer då det rör sig om folkmord, krigsbrott, brott mot mänskligheten och etnisk rensning. En annan begränsning skulle kunna vara att vetot bara får användas ett visst antal gånger under en förutbestämd tidsperiod, eller att minst två av de permanenta medlemmarna måste lägga sina veton tillsammans för att det ska stoppa ett förslag.

Säkerhetsrådets sammansättning bör också ses över, då den nuvarande konstellationen inte är representativ för världens befolkning. Det finns olika sätt att åtgärda detta. Antalet permanenta medlemmar skulle kunna utvidgas för att också inkludera länder från exempelvis Afrika och Latinamerika. Man skulle också kunna instifta semipermanenta platser, där de valda länderna sitter längre än två år och har möjlighet att bli omvalda. Även en utvidgning av antalet valda medlemmar skulle kunna göras för att bättre fördela rådets platser efter hur världens befolkning är fördelad mellan olika regioner.

Det bör också ställas högre krav på de länder som sitter i säkerhetsrådet att de följer FN-stadgan och relevanta konventioner, och det finns ett behov av att sätta upp tydligare regler och riktlinjer för agerandet i säkerhetsrådet. Man bör också i högre grad följa upp säkerhetsrådets beslut och att se till att de implementeras på ett ordentligt sätt. Till sist behövs även en ökad transparens i säkerhetsrådet så att arbetet blir mer tillgängligt för befolkningen och förtroende för rådet kan öka. Civilsamhället bör också få ökade möjligheter presentera sina perspektiv på konflikter och konfliktsituationer, och detta gäller inte minst kvinnliga civilsamhällsrepresentanter.

Utöver dessa strukturella förändringar finns det även en rad tematiska och geografiska frågor Sverige bör lyfta i säkerhetsrådsarbetet. Några av dessa tematiska frågor är:

- att stärka FN:s konfliktförebyggande arbete;
- att verka mot sexuellt våld i konflikt;
- att stärka barns rättigheter;
- att verka för ett tätare samarbete mellan EU och FN i fred- och säkerhetsarbetet;
- att ta större hänsyn till klimatförändringars påverkan på konflikter;

- att i högre utsträckning diskutera mänskliga rättigheter i säkerhetsrådet;
- att verka mot våld mot HBTQ-personer;
- att förbättra FN:s fredsinsatser och utbildningen av FN-soldater.

Några av de geografiska områden som bör prioriteras är:

- kriget i Syrien och försöken att nå ett fredsavtal;
- förföljelsen av rohingyabefolkningen i Myanmar;
- kriget och den humanitära katastrofen i Jemen;
- slavhandeln i Libyen;
- konflikten i Afghanistan;
- kärnvapenutvecklingen i Nordkorea;
- icke-erkända staters rättigheter, exempelvis i Palestina, Västsahara, och Taiwan.

Några konkreta förslag som Sverige kan driva i och utanför rådet för att stärka FN:s fredsarbete och skyddet för de mänskliga rättigheterna är:

- att de som flyr på grund av sexuell läggning samt av klimatskäl ska erkännas som flyktingar i flyktingkonventionen;
- att förbättra FN:s möjligheter att snabbt upprätta en insatsstyrka genom att ingå avtal med medlemsländer om att ha soldater redo att på kort varsel sättas i fält vid krissituationer;
- att kvinnor ska ha en större roll och mer inflytande i fredsprocesser, både vid exempelvis fredsförhandlingar och i fredsbyggande arbete;
- att begränsa vetorätten i situationer som rör folkmord, brott mot mänskligheten, krigsbrott och etnisk rensning.

Med vänlig hälsning

Carlforsska gymnasiet, Västerås
 Falu Frigymnasium, Falun
 Gislaveds gymnasium, Gislaved
 Hulebäcksgymnasiet, Mölnlycke
 Högbergsskolan, Tierp
 International School of the Stockholm Region, Stockholm
 Karolinska gymnasiet, Örebro
 Söderportgymnasiet, Kristianstad
 Midgårdsskolan, Umeå
 Mikael Elias Gymnasium, Sollentuna
 Räddningsgymnasiet, Sandö
 Sannarpsgymnasiet, Halmstad
 Sigtunaskolan Humanistiska Läroverket, Sigtuna
 Spyken, Lund